

בש"פ 888/17 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 888/17

כבוד השופט ס' ג'ובראן
פלוני

לפני:
העורר:

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערר על החלטותיו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
22.12.2016 במ"ת 19517-12-16 שניתנה על ידי
כבוד השופט ב' ארבל - סג"נ ומיום 17.1.2017
שניתנה על ידי כבוד השופט ע' עיילבוני

(5.2.2017)

ט' בשבט התשע"ז

תאריך הישיבה:

עו"ד ויסאם לידאוי

בשם העורר:

עו"ד רחלי זוארץ-לוי

בשם המשיבה:

החלטה

1. לפניי ערר בהתאם לסעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (סגן הנשיא ב' ארבל) מיום 22.12.2016 במ"ת 19517-12-16, בגדרה נקבע כי קיימות ראיות לכאורה נגד העורר; ועל החלטת בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט ע' עיילבוני) מיום 17.1.2017 במסגרתה הורה בית המשפט על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

2. ביום 11.12.2016 הוגש כתב אישום נגד העורר, המייחס לו עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) בצירוף סעיף 335(א)(1) לחוק העונשין; התעלוות בקטין או בחסר ישע, לפי סעיף 368 לחוק העונשין; נסיון לחבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 לחוק העונשין בצירוף סעיף 335(א)(1); תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין; תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין; דרישת נכס באיומים, לפי סעיף 404 לחוק העונשין; נשיאה והובלה של נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין; איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין; גניבה, לפי סעיף 383 לחוק העונשין בצירוף סעיף 384 לחוק העונשין; שיבוש מהלכי משפט, לפי סעיף 244 לחוק העונשין; הדחה בחקירה, לפי סעיף 245(ב) לחוק העונשין; תקיפת קטין או חסר ישע, לפי סעיף 368(א) לחוק העונשין; וניסיון לתקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין בצירוף סעיף 25 לחוק העונשין.

3. על פי החלק הכללי של כתב האישום, המתלוננת התגוררה במועדים הרלוונטיים לכתב האישום בבית משפחה (להלן: בית המשפחה), ביחד עם אביה - העורר. על פי המתואר, היה העורר מתעלל במתלוננת פיזית ונפשית, מכה אותה, זורק עליה חפצים וכופה עליה קוד לבוש מסוים. על פי עובדות כתב האישום תקף העורר את המתלוננת בהזדמנויות רבות באמצעות חגורת עור, צינור פלסטיק וחפצים נוספים. בהמשך מפרט כתב האישום מעשים נקודתיים בתוך מסכת אלימות זו, עליהם אעמוד כעת. בתחילת שנת 2007 אחרה המתלוננת לשוב מחברתה לבית המשפחה; העורר החזיר אותה לבית המשפחה, משך אותה בחולצתה מהחניון ועד הכניסה, התווכח איתה ודקר אותה בזרועה הימנית בעזרת סכין. בהמשך, מנע העורר מהמתלוננת לקבל טיפול רפואי בגין הדקירה (להלן: אירוע הדקירה). העוררת סבלה מכאבים עזים ונותרה לה צלקת מהאירוע. עוד, בתחילת שנת 2007 החליטה המתלוננת להסיר את כיסוי הראש, ובתגובה לכך סטר לה העורר ואסר עליה ללכת לבית הספר; בעקבות המקרה המתלוננת יצרה קשר עם גורמי הרווחה בעיר, וכשאלה הגיעו לבית המשפחה, חנק העורר את המתלוננת בצווארה באמצעות ידיו. נוסף על כך, במהלך שנת 2009 בעת ויכוח בין המתלוננת לעורר בבית המשפחה, נטל העורר גרזן וניסה לתקוף את המתלוננת; היא בתגובה ברחת לחדר השירותים והסתגרה שם. למחרת המתלוננת נסעה ברכבו של העורר אל דודתה, זו התקשרה לעורר כדי לדווח לו על מיקומה ולכן נסעה משם לבית סבה. העורר חסם את דרכה לבית סבה, אזי יצאה מהרכב ורצה לכיוון הבית, נכנסה לשירותים והסתגרה שם. העורר נכנס לבית הסב, דפק על דלת השירותים ואיים לרצוח את המתלוננת, ועזב את המקום רק אחרי התערבות בני משפחה שהיו במקום. המתלוננת נשארה בבית סבה כשבועיים, עד שהתחייב העורר כי לא יפגע בה.

בהמשך, בשנת 2014, שהתה המתלוננת בבית סבה. בשלב מסוים ביקש ממנה בן דודה שתתלווה אליו לבית המשפחה על מנת לאסוף את אמה משם. בהגיעה לבית המשפחה, הכה אותה העורר דרך חלון הרכב, כנה אותה "כלבה", וצעק עליה בדרישה לדעת מדוע היא נמצאת עם גבר לבדה ברכב. בתחילת שנת 2015, בעת ויכוח בין העורר לבין המתלוננת, נכנס העורר למקלחת, שם שהתה המתלוננת, הטיח את ראשה בקיר הקרמיקה והכניס את ראשה לדלי מים רותחים שהיה שם (להלן: אירוע המים החמים). כתוצאה מכך סבלה המתלוננת כאבים עזים וכוויות בפניה, נזקקה לטיפול, ולא יצאה מבית המשפחה זמן ממושך. יתרה מזאת, כשנתיים עובר להגשת כתב האישום, במועדים שאינם ידועים למשיבה, הכה העורר את המתלוננת, איים עליה ותקף אותה באמצעות כיסא מעץ. כשנה עובר להגשת כתב האישום, במועדים שאינם ידועים למשיבה הכה העורר את המתלוננת באמצעות סטירות ואגרופים בפניה, זאת בנוכחות אחיה של המתלוננת. ועוד, במהלך חודש פברואר 2016 במועד שאינו ידוע למשיבה, נסעה המתלוננת לטיול עם אמה ואחיה, שם הצטלמה עם מספר בחורים והם פרסמו את התמונה ברשת ה"פייסבוק". כשנודע לעורר על

התמונות, הגיע לבית המשפחה, צעק על המתלוננת, זרק עליה חפצים, ותקף אותה בפניה באמצעות סטירות ומכות, זאת חרף נסיון ההתערבות של אמה.

זאת ועוד, ביום 17.11.2016 בן דודה של המתלוננת התקשר אליה, ומסר לה מסר מהעורר, לפיו אם לא תשנה את לבושה יקרה משהו לא טוב. בהמשך איום העורר על המתלוננת באמצעות שליחת הודעות ביישומון ה-whatsapp לפיהן יפגע בה ובאמה. המתלוננת השיבה כי היא תפנה למשטרה, ובתגובה איום העורר שהיא "חופרת לעצמה קבר. הפעם לא דומה לפעמים אחרות. תבכו דם". בהמשך, בסמוך לשעה 21:00 באותו היום, הגיע העורר לבית המשפחה כשהוא מצויד באקדח, ניגש את המתלוננת, הצמיד את האקדח לרקתה, ודרש את מכשיר הטלפון הנייד שלה. העורר לקח את המכשיר, איום עליה כי אם תגיש תלונה במשטרה ירצח אותה; אמה של המתלוננת ביקשה שיעזוב את המתלוננת, וזה השיב כי אם הוא יעצר הוא ישלח מישהו שירצח את שתיהן. העורר יצא מבית המשפחה עם הטלפון הנייד של המתלוננת (להלן: אירוע השימוש באקדח).

על פי עובדות האישום השני, במהלך התקופה הרלוונטית התגוררה המתלוננת השניה, בתו של העורר, בבית המשפחה. בין השנים 2007-2011 במועדים שאינם ידועים למשיבה היה העורר מכה את המתלוננת השניה באמצעות סטירות ובזריקת חפצים לעברה, וכן באמצעות צינור פלסטיק. על פי המתואר בכתב האישום, העורר השליט אווירת טרור בבית, והמתלוננת השניה חיה בפחד מתמיד. במהלך שנת 2014, במועד שאינו ידוע למשיבה, הגיעה המתלוננת השניה לבקר את אמה בבית המשפחה; בעקבות ויכוח בינה לבין העורר, הרים העורר כיסא ורצה לתקוף את המתלוננת השניה באמצעותו.

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום הגישה המשיבה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטתו מיום 22.12.2016 התייחס בית המשפט המחוזי למסכת הראיות בעניינו של העורר. בית המשפט קבע, על סמך עדויות רבות וביניהן עדויות המתלוננת, דו"ח העימות והתיעוד האלקטרוני החזותי של העימות - כי אין כל יסוד להניח שגרסתה של המתלוננת הראשונה היא גרסת כזב. אדרבה, בית המשפט המחוזי התרשם כי גרסתה של המתלוננת קוהרנטית, וכי הסתירות עליהן הצביע העורר אינן מהותיות. אשר לאירוע הדקירה, בית המשפט ציין כי קיימת עמימות מסוימת בחומר הראיות. בית המשפט קבע כי אמנם למתלוננת צלקת על כתפה, אך לא ניתן לקבוע כי מדובר בצלקת שמקורה פגיעת סכין בהכרח, וזאת בהיעדר מסמך רפואי התומך בגרסה זו. עוד, בית המשפט עמד על כך שהמתלוננת מסרה שתי גרסאות שונות להתרחשות אירוע הדקירה, האחת לפיה האירוע קרה אחרי שחזרה מבית חברתה, והאחרת כי הוא קרה אחרי ששבה מחתונה. מעדויותיהן של אחותה ושל אמה של המתלוננת, עולה כי שתיהן זוכרות אירוע שבו תקף העורר את המתלוננת בעזרת סכין, אולם אינן זוכרות דבר לענין הטיפול - דבר הנתפש כתמוהה בעיני בית המשפט המחוזי. נוסף על כך, בית המשפט המחוזי ציין שהעורר אף הוא זוכר את אירוע הדקירה - העורר מכחיש כי פגע במתלוננת באמצעות סכין, אך מאשר כי הוא זוכר שהמתלוננת יצאה מבית חברתה בלבוש לא צנוע לשיטתו. בית המשפט המחוזי קבע כי גרסתו זו של העורר הולמת את עילת הפגיעה המתוארת בגרסת המתלוננת, ואולם, הדגיש כי המארג הראייתי בקשר לעצם הדקירה - מוקשה.

אשר לאירוע המים החמים, בית המשפט לא מצא שהתגלו כל סתירות בגרסתה של המתלוננת כפי שתוארה במספר גרסאות. זאת, בצירוף עדויות נוספות התומכות בגרסתה של העוררת בנוגע לכוויות שנגרמו לה בעקבות האירוע, הביאו את בית המשפט המחוזי לקבוע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורה בנוגע לאירוע זה. אשר לאירוע השימוש באקדח, התייחס בית המשפט המחוזי להודעותיו המאיימות של העורר כלפי המתלוננת, אשר הומצאו לאחר שהמתלוננת שלחה צילומי מסך של האיומים לחברתה בגרמניה; לפרטים מהותיים החוזרים בכל גרסאות המתלוננת;

ולעדויות האם והאחות התומכות בגרסתה של המתלוננת. על יסוד האמור, קבע בית המשפט המחוזי כי הראיות הקיימות מספיקות לשלב זה של ההליך.

בנוסף לדברים, התייחס בית המשפט להפעלת הלחצים על העדים בפרשה. בית המשפט ציין כי חלק מהעדים סרבו להעיד מפני שלא רצו שהעורר יעצר, וכי המתלוננת עצמה משכה את תלונתה בשלב מסוים – בית המשפט ציין כי יש יסוד סביר להניח שהסיבה לכך היא לחצים שהופעלו עליה. על יסוד כל האמור קבע בית המשפט המחוזי כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת אשמתו של העורר. בהמשך הורה בית המשפט המחוזי על המצאת תסקיר שירות מבחן בעניינו של העורר.

5. בהחלטתו מיום 17.1.2017, התייחס בית המשפט המחוזי לתסקיר שירות המבחן שהוגש, בו צוין כי לעורר מסוכנות משמעותית, פחדה של המתלוננת ממנו, וכן האפשרות הגבוהה להישנות המקרים. על יסוד החלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 22.12.2016, ונוכח התסקיר השלילי, הורה בית המשפט המחוזי על מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

הערר

6. בעררו, טוען העורר כי הוא אדם נורמטיבי, ללא הרשעות קודמות. העורר גורס כי לא קיימת תשתית ראייתית המצדיקה את מעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, זאת נוכח היעדרה של חוות דעת רפואית התומכת בגרסתה של המתלוננת לאירוע הדקירה, ונוכח מהימנותה הנמוכה של גרסת המתלוננת, לגישתו. לשיטת העורר, גרסתה של המתלוננת כוללת סתירות מהותיות בעוד גרסתו שלו היא אמינה; כך, העורר טוען כי הודעותיה של המתלוננת על אודות נסיבות הכניסה לבית המשפחה כוללות סתירות, כאשר באחת ההודעות היא מוסרת שהעורר גרר אותה לבית המשפחה, ובהודעה אחרת מוסרת כי נכנסה לביתה בכוחות עצמה. העורר מוסיף וטוען כי לא נעשו כל נסיונות לחקור את חברתה של המתלוננת, אליה נשלחו צילומי המסך בנוגע לאירוע השימוש באקדח, וכי המתלוננת מעלילה על העורר על רק הליך הגירושין בין אמה לבינו. על יסוד הדברים, סבור העורר כי לא קיימות ראיות לכאורה בעניינו. לחלופין, העורר גורס כי אף אם קיימת עילת מעצר בעניינו, חרף תסקיר שירות המבחן, היה מקום להורות על שחרורו בתנאים מגבילים.

7. מנגד, המשיבה טוענת כי קיימת תשתית ראייתית איתנה בעניינו של העורר. המשיבה מדגישה כי לעורר מיוחסת מסכת ארוכה של התנהלויות קשות שנעשו בתוך המשפחה פנימה, מה שהניא את המתלוננת וגם אחרים מתוך המשפחה מלחשוף את הדברים; לשיטתה, זו גם הסיבה שביקשה המתלוננת בשלב מסוים לחזור בה מתלונתה. אשר לאירוע השימוש באקדח, המשיבה מציינת שאמה של המתלוננת וכן אחת מאחיותיה היו עדות לאירוע ומתארות אותו בעדויותיהן. אשר לאירוע המים החמים, המשיבה מציינת כי האם הייתה עדה לאירוע זה וכי ניתן למצוא חיזוק לגרסתה של המתלוננת בעניין זה גם מעדות חברתה, אשר לא האמינה למתלוננת שסיפרה לה כי הפגיעות נבעו מקרם בו השתמשה. אשר לאירוע הדקירה, המשיבה מציינת את עמדת בית המשפט המחוזי, לפיה תמוה כיצד האם והאחות אינן זוכרות את הטיפול בכוויות שנגרמו כתוצאה מאירוע המים החמים. ואולם, נוכח כלל הראיות המשיבה סבורה כי קיימת מסכת של ראיות לכאורה נגד העורר. נוסף על כך, המשיבה גורסת כי אין מקום לשחרורו של העורר גם נוכח הפחד של המתלוננת מפניו והחשש לשיבוש הליכי המשפט.

דין והכרעה

8. לאחר שעיינתי בהודעת הערר, בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, ובראיות לכאורה, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים בפניי, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות.

9. אשר לראיות לכאורה בעניינו של העורר, בהן מיקד העורר את טיעוניו, סבורני כי אין מקום להתערב בממצאיו או בקביעותיו של קביעותיו של בית המשפט המחוזי. הלכה היא כי בבחינת התשתית הראייתית הלכאורית בשלב הדיון במעצר עד תום ההליכים יש לבחון האם קיים סיכוי סביר כי מארג הראיות שהוצג ייצור תשתית ראייתית אשר יכולה בסופו של דבר להוביל להרשעה (בש"פ 813/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (5.2.2017); בש"פ 820/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (1.2.2017); בש"פ 3087/16 בן משה נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (2.6.2016)). בעניינו של העורר, סבורני כי בצדק קבע בית המשפט קיימות ראיות לכאורה למעצרו עד תום ההליכים, זאת גם בהינתן הערותיו של בית המשפט המחוזי בנוגע למארג הראייתי בנוגע לאירוע הדקירה. אציין, כי הן האם והן אחיה ואחיותיה של המתלוננת מסרו במשטרה גרסאות התומכות את גרסתה; כי עדותו של אחיה של המתלוננת וכן של העורר עצמו מעלות כי לעורר הייתה בעיה עם צורת הלבוש של המתלוננת; וכי אחיה ובן דודה של המתלוננת מאשרים כי המתלוננת הראתה להם הודעות שנשלחו לפלאפון שלה הכוללות איומים כמפורט.

אשר לסתירות לכאורה בעדותה של המתלוננת, עליהן הצביע העורר בעררו – גם כאן איני סבור כי נפלה כל שגיאה בקביעותיו או במסקנותיו של בית המשפט המחוזי. כידוע, הלכה היא כי בשלב זה אין מקום לבחון את משקלן של העדויות או את מהימנות העדים, אלא יש לבחון קיומו של פוטנציאל ראייתי (בש"פ 309/17 טירי נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (2.2.2017); בש"פ 820/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (1.2.2017); בש"פ 104/17 משה נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (12.1.2017)). איני סבור כי הסתירות לכאורה עליהן הצביע העורר הן כה מהותיות עד כי לא ניתן לקבל את גרסתה, זאת בפרט נוכח התרשמות בית המשפט המחוזי ממהימנות גרסתה של המתלוננת ביחס לגרסתו של העורר, ונוכח החיזוקים לגרסתה בנוגע לשני האירועים האחרים.

10. יתרה מזאת, מסוכנותו של העורר, העולה מהחזקה הסטטוטורית בנוגע לעבירות בהן מואשם העורר הקבועה בסעיפים 21(א)(1)(ג)(4) ו-21(א)(1)(ג)(5) לחוק המעצרים, ומתסקיר שירות המבחן; וכן המורכבות האינהרנטית הקיימת בעבירות אלימות במשפחה, המקשה על יעילותה של חלופת המעצר (בש"פ 5818/16 אלקאדר נ' מדינת ישראל, פסקה 17 (4.8.2016); בש"פ 8296/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.12.2013)) – אלה מצביעים כי לא נפלה כל שגיאה בהחלטת בית המשפט המחוזי כי העורר יוותר במעצר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

11. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, י' בשבט התשע"ז (6.2.2017).

ש ו פ ט